

Naturskyddsföreningen
Västernärke

Ge oss kraft
förändra
Pg. 90 1909-2

Nr 1/2014

Västernärkes natur

Sommarbild från Västernärke. Foto Roger Björkeroth

Sponsorer till våra verksamheter: (Se även annonser på sista sidan)

Lekebergs
Sparbank

REGIONFÖRBUNDET
ÖREBRO

Naturskyddsföreningen
Riks

Naturskyddsföreningen i Västernärke

Styrelsen

Ordförande: Vakant
Kassör: Roger Björkeroth
Porsgatan 24, 716 31 Fjugesta
0585-362 92, roger@hasselberga.se
Sekreterare: Eleanor Heinonen 070-212 32 01
eleanor_heinonen@gmail.com
Ledamöter: Ann Sofi Eliason 0585-450 07
annsofi@eliason.se
(efter 1/7 sixtorp@friluftscenar.se)
Stig Lood 0722-26 48 18
Valberedning: Styrelsen

Västernärkes Natur

Ansvarig utgivare: Roger Björkeroth
Redaktion: Rasmus Axelsson,
Eleanor Heinonen,
Roger Björkeroth
roger@hasselberga.se
Utskrift & häftning: Hasselberga Sport & Reklam AB
Hemsida: www.vasternarke.naturskyddsforeningen.se

Kassören har ordet

Så här i början av året då en hel del fokus kommer på ekonomin så är det kanske naturligt att jag som kassör har ordet. Inte minst med tanke på att vi fortfarande inte har någon ordförande. Fjölårets resultat ser hyfsat ut och utsikterna för kommande år ser också ljusa ut vad beträffar ekonomin.

Vad beträffar övrig verksamhet så lunkar vi på i gamla invanda fotspår. Vi gör ett nytt försök att återuppliva Sixtorpsdagen, vars detaljerade program ännu inte är färdigt. Det kommer dock att presenteras på vår hemsida då tiden närmar sig den 1:a juni. Hemsidan du skall besöka, helst regelbundet, är : www.naturskyddsforeningen.se/vasternarke. Du kan också försöka med www.snf.se och klicka dej fram.

Naturskolan och Sixtorp kommer att förändras som du kan se av artikel på sidan 4. Det kan nog vara bra med lite förändring ibland och jag tror att Ann-Sofi kan komma att göra Sixtorps gamla skola till en ännu mer besöksvärd plats. Det ska bli spännande att se vad hon kommer att åstadkomma. ta gärna en titt dit senare i sommar då hon hunnit komma igång!

Inför årsmötet vill jag att ni ställer upp och kommer dit. Det är viktigt och inspirerande för styrelsen om det blir många besökare. Det är också viktigt att veta att våra medlemmar är intresserade av vad som händer i föreningen och vill vara med och påverka.

Vill du vara med och påverka föreningens arbete och i förlängningen miljöfrågorna lokalt, så har du chansen att komma med i styrelsen. Där har du störst möjlighet att framföra dina idéer regelbundet och dessutom störst chans för att de verkställs. Så tveka

inte utan anmäl dej som kandidat till styrelsen gärna i förväg, men annars under årsmötet. Vi behöver alla goda krafter vi kan få tag på.

Verksamhetsprogrammet för 2014 är ju framtaget, men mer kan ske och inte minst då det gäller att påverka politiker och myndigheter, vara i framkant i massmedia och framföra våra åsikter där. Därför är din medverkan viktig.

Kom igen, låt oss göra 2014 till ett bra år för Naturskyddsföreningen!

Roger Björkeroth

Naturskyddsföreningen försöker rädda de svenska hagarna. Just nu arbetar EU för att utveckla jordbrukspolitik. Det är efterlängtat eftersom den måste bli långt mer miljösmart. Vi deltar i referensgrupper, utbildar, ger förslag, skriver debattartiklar och kommenterar reformförslag - allt för att knuffa politiken i en grönare riktning. Bland annat vill vi att jordbruket betalar för sina miljöskador. Och att de svenska, lummiga betesmarkerna ska erkännas som betesmark av EU.

Detta är bara ett smakprov på Naturskyddsföreningens arbete.

årsmöte 2014

söndag 30 mars kl 17.00 i Kyrkans Hus Storgatan Fjugesta

Dagordning

1. fråga om stämman blivit behörigen utlyst
2. val av ordförande för stämman
3. val av sekreterare för stämman
4. val av två justerare att jämte stämmans ordförande justera protokollet
5. styrelsens verksamhetsberättelse och ekonomiska redovisning
6. revisorernas berättelse
7. fastställande av resultat- och balansräkningar
8. fråga om ansvarsfrihet för föregående års förvaltning
9. beslut om antalet styrelseledamöter och mandatperiod för dessa
10. Versmhetsplat för 2014
11. val av ordförande för 1 år
12. val av övriga styrelseledamöter för två år
13. eventuella fyllnadsval
14. val av två revisorer och två revisorssuppleanter
15. val av ombud till läns- och riksstämman
16. val av valberedning
17. ärenden som styrelsen förelägger stämman
18. ärenden som väckts genom motion
19. övriga frågor
20. stämmans avslutande

Alla medlemmar hälsas varmt välkomna! Föreningen bjuder på kaffe efter årsmötet.
/Styrelsen i Naturskyddsföreningen i Västernärke

Verksamhetsberättelse för 2013

Vår verksamhet under året har bestått i bland annat Naturguidningar i form av orrspelsmorgon, Morkullkväll, vandring över Skagerhultsmossen, och skogsvandring i området kring Gryt. En klädbyttardag genomfördes i Mullhyttan liksom två bildvisningskvällar i Vintrosa respektive Fjugesta. Vi medverkade också i "Upplev Kilsbergskanten". Under året har vi under ledning av Ann-Sofi Eliason bedrivit Natursnoksverksamhet i Sixtorp både under våren och hösten och träffarna har varit välbesökta av både stora och små barn. Vi har även haft en "Sixtorpdag" vid skolhuset. Det har också bedrivits Naurskola i Sixtorp under ledning av Mattias Claesson som varit anställd för den uppgiften av Lekebergs kommun. Många skolklasser från vår kommun och andra kommuner har deltagit. Under miljövänliga veckan hade vi en liten utställning på Konsum i Fjugesta samt informationsmaterial på biblioteket.

Styrelsen har haft sex protokollförda möten under året. Tyvärr avgick en styrelseledamot under mandatperioden och detta i kombination med att vi inte har haft någon ordförande har gjort att styrelsen inte hunnit med det vi hade velat. En planerad filmvisning om honungsbin samt deltagande i föreningsutställning på Sannabadet fick av den anledningen stå tillbaka. Vi hoppas på fler i styrelsen för kommande år.

Under det gångna året har kretsen Västernärke haft ca 380 medlemmar som är ett oförändrat antal.

Vi i styrelsen tackar för alla som har deltagit och gett sitt stöd till vår verksamhet under året.

Styrelsen

Bokslut för Naturskyddsföreningen i Västernärke för räkenskapsåret 2013-01-01 till 2013-12-31

Rörelsens intäkter	
Intäkter Möten Arrangemang	910,00
Hysesintäkter Sixtorp	10.400,00
Intäkter Västernärkes Natur	4.600,00
Bidrag Naturskolan	759,00
Sponsringsbidrag	15.000,00
Prenumerationsavg	1.300,00
Projektbidrag från SNF	17.000,00
Utnyttjade medel LOKP-fond	3.421,00
Utnyttjade medel Naturskolan	11.242,18
Medlemsbidrag från SNF	7.740,00
Ränteintäkter	650,20
S:a Rörelseintäkter	73.022,28
Kostnader	
Utgifter möten arrangemang	-1.053,50
Utgifter Olstorp + fågeltorn	-190,00
Övr utgifter Sixtorp	-7.814,00
Elkostnader Sixtorp	-10.902,00
Utgifter Västernärkes Natur	-8.854,00
Fågelfrö	-5.899,00
Kostnad Naturskolan	-21.409,00
Kostnad Natursnokarna	-3.631,00
Avsättning Natursnokarna	-4.049,00
Avsättning övr fonderade medel	3.530,00
Lokalhyra	1.600,00
Medl avg o bidrag andra org	-1.150,00
Trycksaker	-720,00
Gåvor, uppvaktningar	-320,00
Bankkostnader	-454,00
AMF-försäkring	-450,00
S:a Kostnader	-72.025,50

Rörelseresultat	996,88

Ekonomi går ihop sig. Vi skulle dock behöva mer pengar bl a till att renovera Sixtorps gamla skola. Till detta behövs, om vi skall göra allt, minst 300.000 kr. I år har vi inte kunnat göra några avsättningar till reparationsfond Sixtorp, men vi harså pass bra ekonomi att vi

TILLGÅNGAR	
Andel i Folkets Hus Vntrosa	100,00
Förskottsbetalda försäkringar	5.176,00
Beviljade ej utbetalda bidrag	10.000,00
Kassa	369,00
Bank	63.675,13
S:A TILLGÅNGAR	79.320,13

EGET KAPITAL OCH SKULDER	
Eget kapital	
Balanserad vinst	38.131,23
Årets vinst	996,88
S:a Eget kapital	39.128,11
Avsättningar	
Naturskolan	1.530,00
Natursnokarna	6.257,81
Sixtorp ga Skola	22.000,00
LOKP minnesfond	7.370,21
Reservfond	2000,00
S:a Avsättningar	39.158,02
Skulder	
Leverantörsskulder	1.034,00
S:A EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	79.320,13

kan klara de löpande utgifterna för 2014 utan att tära på kapitalet. Inför 2014 ser våra omkostnader för Sixtorp lite bättre ut med anledning av vad som framgår av artikeln nedan

Naturskolan och Sixtorp

I februari i år blev planerna för Naturskolan klar. Mattias Claesson blir kvar som ledare för den, men verksamheten kommer att decentraliseras. Vilket innebär att färre timmar kommer att förläggas i Sixtorps gamla skola. Istället kommer verksamheten delvis bedrivas på andra ställen i kommunen. Fortfarande har vi och kommunen ett samarbete med bl a uppbackning och det studiematerial vi har lagrat hos oss. Delar av detta kommer dock att flyttas till Fjugesta. Mattias kommer heller inte att i fortsättningen ha ett fast kontor i skolhuset. De anslag vi fått från Lekebergs kommun för upplåtelse av skolhuset och uthusen kommer att bli blygsammare därmed. Vi kommer naturligtvis att försätta samarbetet med kommunen vad gäller Natur-

skolan bl a genom att bidra till kommande gemensamma projekt.

För att få bidrag till driftskostnaderna till Sixtorp gamla skola kommer Ann-Sofi att flytta in i skolhuset med sin verksamhet "Sixtorp Södra Kilsbergens Friluftscen" som kommer att vara kaféverksamhet, värdskap för guidade vandring-ar, rastservice för vandrare, turistinformation mm. Hon kommer också att vara stugvärd för Regionförbundets del av Sixtorp. Genom detta kommer vi att få pengar till driftskostnaderna. Vi i föreningen kommer att ha full nyttjanderätt till fastigheten och kan även hyra ut i viss utsträckning som tidigare. Alla medlemmar, sponsorer och Naturskolan har också försättningsvis dispositionsrätt till skolhuset och trädgården.

Natursnokarna

Nu kör vi igång natursnokarna, aktiviteter för de yngsta, vårterminen 2014. Plats: Sixtorps gamla skola.

Denna termin startar vi söndagen den 2 mars och kör fyra söndagar (första söndagen i varje månad) under våren och avslutar vårens natursnokeverksamhet i samband med Sixtorpsdagen. I år blir det lika spännande som vanligt för de yngre barnen medan de äldre barnen bjuds på mer fysisk aktivitet.

TIDER UNDER VÅREN

2 mars	kl 15.00 - 16.30
6 april	kl 15.00 - 16.30
4 maj	kl 15.00 - 16.30
1 juni	kl 15.00 - 16.30

Vad ska man ha med sig?

Dryck och något att förtära bjuder föreningen på.

Kläder efter väder är bra för att kunna gå, leka och sitta i naturen. Tycker du att det är kul att vara i naturen och vill upptäcka den tillsammans? Vill du att dina barn ska delta? Du som är intresserad, tag kontakt med Ann-Sofi Eliason

Anmälan om deltagande helst via e-post: annsofi@eliason.se. eller tel 0585-450 07 I anmälan ska stå namn och ålder på barnen samt telefonnummer.

Du kan även komma spontant till våra träffar om du inte hunnit med att anmäla dej.

VÄLKOMMEN!

foton: Eleanor Heinonen

Klädbyttardag

Tid: Lördag den 5 april mellan 14.00-17.00

Plats: Samlingslokalen IOGT-NTO i Mullhyttan

Fika finns till försäljning

Rota bland dina gamla kläder för stora som små och ta med er ett urval av hela och rena kläder och få max 5 kuponger (en för varje plagg) att byta till andra plagg. Lämna in hela och rena kläder från kl 10.00 på lördagen. Om ni inte har kläder att byta med kostar vuxenplagg 20 kr och barnplagg 10 kr. Klädesplagg som blir över lämnas till Röda Korset i Fjugesta.

Vi ses där

Eleanor Heinonen Ring om du undrar över något på telefonnr:070-212 32 01

PROGRAM 2014

Var med på våra aktiviteter! Du är varmt välkommen!

2 mars söndag Natursnokar kl 15.00 - 16,30

Se sid 5

30 mars söndag kl 17.00 Årsmöte

Kyrkans Hus i Fjugesta. Sedvanliga årsmötesförhandlingar samt kaffe.

5 april lördag kl 14.00-17.00 Klädbyttardag/klädbyttarkafé

Klädbyttardag i IOGT-lokalen i Mullhyttan. Lämna rena och hela kläder tidigare på dagen från kl 10.00. Du får byteskvitton du kan använda då vi öppnar bytes/köp kl 14.00. Eller kom dit bara för en kopp kaffe och en pratstund

Ansvarig: Eleanor Heinonen 070-2123201.

6 april söndag Natursnokar kl 15.00 - 16,30

Se sid 5

19 april lördag (påskafton) kl. 06.00 Orrspelsmorgon

Samling Q-star Macken Lekhyttan. Att uppleva orrarnas spel en tidig morgon är en upplevelse man sent glömmer. Stövlar, varma kläder och matsäck medtages.

Ledare: Jonas Forsberg 0585-44234

3 maj lördag kl 20.00 Morkullekväll

Morkullekväll. Samling Olstorp. Vägbeskrivning: På väg 204 mellan Fjugesta och Mullhyttan, tag av söderut mot Bålby. Kör nästan ända fram till Bålby, men strax innan tag av mot vänster vid skylt Fågeltorn. Kör den till vändplats och du är framme. Denna sjudande vårkväll brukar alltid vara fin. Korvgrillning. Medtag kaffe, korv och tillbehör.

Ansvarig: Jonas Forsberg 0585-44234

4 maj söndag Natursnokar kl 15.00 - 16,30

Se sid 5

1 juni söndag Sixtorpsdagen kl 12.00 - 16.30 samt natursnoksavslutning

Familjeaktiviteter i anslutning till vår klubbstuga (Sixtorps gamla skola) Även andra föreningar medverkar. Grillbrasan brinner och kaffe med dopp finns till en billig penning. Detaljerat program kommer på vår hemsida www.vasternarke.naturskyddsforeningen.se närmare 1 jinu.

29 juni söndag kl 10.00

Vandring över Skagerhultsmossen

Vandring över Skagerhultsmossen. Samling 10.00 med gudstjänst vid Skagerhults gamla kyrka. Sedan vandrar vi Likvägen över mossen. Medtaget fika som intas halvvägs. Buss hämtar vid Dalhult för återfärd till kyrkan.

Ansvarig: Lars Göran Edberger 0585-44449

7 september söndag kl 10.00

Skogsvandring

Samling vid Grytatorpet. (kör Tryggeboda-vägen från Mullhyttan förbi Sixtorp, förbi Tryggeboda och fortsatt rakt fram till vägs ände. Där är det!) förhoppningsvis kommer en svampkännare med så ta med svampkorg. Medtag också matsäck. Ledare: Ulla Löow 0585-45025

28 september till 6 oktober Miljövänliga veckan

Naturskyddsföreningens årliga kampanjvecka.

16 november söndag 17.00 Bildafton

Bildafton Viagården (Folkets Hus) Vintrosa Jonas Forsberg/N och andra naturfotografer visar sina bilder. Entré 40 kr inkl fika.

Ansvarig Ingvar Blomberg 019-296574

23 november söndag. kl 17.00 Bildafton

Bildafton Lindens samlingssal i Fjugesta (mitt emot Sparbanken). Jonas Forsberg/N visar sina bilder. Entré 40 kr inkl fika.

Ansvarig Roger Björkeröth 0585-36292

Natursnokarnas Program våren 2014

Natursnokarna: se sid 5

Naturprogram för hela länet sammanställt av Hopajola som du fick med senaste numret av Sverige Natur finns även att hämta på biblioteket i Fjugesta, hos Hasselberga Sport & Reklam i Klaessonhuset Vallgatan 43 eller hos Mullhyttans Cykel & Såg i Mullhyttan.

Programmet är en sammaställning av program från Naurskyddsföreningens kretsar, Studieförbundet och Länsstyrelsen.

Bli miljösmart hemma! Några enkla tips.

1. Överlista energitjuvarna

Börja med att leta upp onödiga eltjuvar som kan finnas gömda hemma. Vanliga bovar är gamla frysboxar, elslingor, element som står och eldar för kråkorna, överflödigt belysning och dragiga fönster. Behöver du köpa nytt hittar du de energisnålaste prylarna i Sverige på Toptensverige.se

Med hjälp av en grenkontakt med strömbrytare blir det smidigt att stänga av flera apparater samtidigt. Då står de inte och drar el i smyg. Snålspolande munstycken på kranarna är en annan toppgrej. Liksom el märkt med Bra Miljöval. Då får du el från sol, vatten och vind med minsta möjliga miljöpåverkan och bidrag till Naturskyddsföreningens miljöfond i skön och grön kombination. Obs, gå inte på försäljningsnack om ”grön el” i största allmänhet. El märkt Bra Miljöval är den enda som uppfyller Naturskyddsföreningens tuffa miljökrav.

2. Banta städskrubben

Här blir det riktigt enkelt. Såpan är nämligen kungen i städskrubben och klarar de flesta utmaningarna i ditt hem. I butiken lockas vi köpa mängder av rengöringsmedel för olika ändamål – ofta helt i onödan. Såpan funkade utmärkt till både köket, badrummet, toalettstolen, golven och möblerna.

Miljömärkt såpa tär inte lika mycket på miljön som andra städprodukter, och du utsätter varken dig själv eller din familj för onödiga kemikalier. Om du behöver starkare medel, välj i första hand produkter märkta med Bra Miljöval som ställer de hårdaste miljökraven, och i andra hand Svanen.

3. Putsa utan gift

Fönsterputsmedel tillhör också avdelningen onödiga produkter och är dessutom extra giftiga. De flesta flaskorna innehåller ämnen som är svåra för naturen att bryta ned eller som är mycket giftiga för vattenlevande organismer. Flera fönsterputsmedel innehåller också medel som inte är bra för dina lungor och din hud. Gör som proffsen istället – kör med vanligt handdiskmedel och en trasa. Fula ränder? Torka bort med hopknycklat tidningspapper.

4. Bli tvättstugans hjälte

Först tvätten. Här är det full maskin som gäller. Ska du tvätta kläder med olika temperatur så gå på lägsta gradtal. Eller ställ in tvättmaskinen på halv tvätt och anpassa mängden tvättmedel. Välj miljömärkt tvättmedel så är du med och puttar bort de sämre produkterna från butikshyllan. Bra Miljöval och Svanen finns i de flesta butiker. Sköljmedlet kan du skippa. Tvätten blir ren ändå. Fundera över hur viktigt det är för dig. Om du klarar dig utan hamnar färre skadliga kemikalier i naturen.

En del kläder blir fräscha bara av att vädras och behöver inte ens åka in i maskinen. En bonus är att plaggen slits mindre.

Det här med dosering av tvättmedel kan kännas lurigt. Men egentligen är det inte så svårt att få till. Kolla först om du har mjukt eller hårt vatten genom en snabb visit på kommunens hemsida. Hör du till de 80 procent av hushållen i Sverige som har mjukt vatten? Perfekt, då löddrar tvättmedlet lättare och mindre tvättmedel behövs för att göra tvätten ren. Info finns på tvättmedelsförpackningen. Skaffa också ett mått istället för att gå på känn när du doserar. Då sänker du garanterat din årsförbrukning av tvättmedel. Ett vanligt decilitermått duger fint. Har du dessutom möjlighet att hänga kläderna på tork ute när tvättmaskinen gjort sitt är det finemang.

Om du är på gång att investera i en ny tvättmaskin eller torktumlare, se till att skaffa en riktigt energisnål apparat. De bästa maskinerna gör av med ungefär hälften så mycket el som en medelmåttig produkt. På Toptensverige.se listas de som just nu är energieffektivast på marknaden.

Och till sist: Håll aldrig lösningsmedel, färg eller andra kemikalier i vasken eller toaletten. Man kan lätt tro att reningsverkets filter tar hand om farligheterna, men så är det inte. De åker vidare rätt ut i naturen, så du kan få det i dig med nästa kallsup i sommar – hua! Lämna till närmaste miljöstation för farligt avfall istället

Avs: Naturskyddsföreningen i Västernärke
, c/o Björkeroth, Porsg 24, 716 31 Fjugesta

Lockande, levande, ledande

Vi vill vara banken man kan leva med hela livet! Hos oss får du hjälp med allt som en stor bank kan erbjuda men med den skillnaden att vi bryr oss om dig och vill lära känna dig och din familj eller ditt företag. Varmt välkommen!

• Telefon 0585-817 00 • www.lekebergssparbank.se

Lekebergs
Sparbank

FJUGESTA JÄRN & FÄRG AB
LETSTIGEN 21 TEL 0585-312 25
INFO@FJUGESTAJARNFARG.SE

**Fackhandeln
med
kunskap och erfarenhet**

**AB FJUGESTA
ELEKTRISKA**
0585 - 10307

Patrik: 070-591 47 09

Jonas: 070--591 47 32

www.fjugestaelektriska.se

info@fjugestaelektriska.se

**Östra Långgatan 45
Box 26, 716 21 Fjugesta**

Selhagsvägen 3, 716 94 Mullhyttan
Tel 0585-40338

**4-hjulingar Zusuki och Kymco.
Cyklar och gräsklippare.**

Motorsågar: Stihl och Husqvarna.

Jakt- och fiskeutrustning.

Fiskekort för sjöarna i Västernärke.

Ekologiska kläder

T-shirts

Pikétröjor

Sweatshirts

Hood-tröjor

Badlakan

Handdukar

Tygkassar

Vi trycker gärna upp dem för din förening eller företag. Du finner dem på vår hemsida:

www.hasselberga.se/eco.htm.

Vallgatan 43
716 31 Fjugesta
Tel 0585-31292
www.hasselberga.se

Hasselberga
SPORT & REKLAM AB